

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Danmarks Krønike af Saxo Grammaticus. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. XIII. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1818_335A_1-txt-shoot-idm578/facsimile.pdf (tilgået 02. maj 2024)

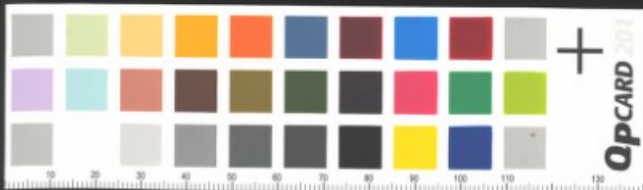
Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

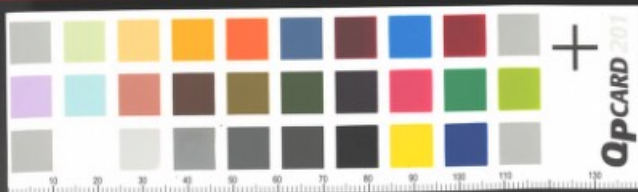
[Læs CC0-erklæringen](#)

F o r t a l e.

At bygge og boe i sin Faders og Farfaders Gaard, at have havt Forældre, som ligge med Vren i deres Grav, samt at leve i det Haab, at kunne engang, naar Herren kalder, hvile sine Been i Fred ved Siden af deres, og efterlade sine Børn det faderlige Huus og et arligt Navn til Arve-Gods; det er en Lykke, hvorpaa alle fromme og kiærlige Hjerter sætte besynderlig Priis; og naar denne Lykke times et Folkesfærd, saa det igiennem Aar-Tusinder kan frit opslaae Paulun i sine Fædres Land, og glæde sig ved deres Ihusommelse, da er det en stor Guds Bessignelse, der aldrig noksom kan paaafkionnes! Dette Sidste er derfor ogsaa en Sjeldenhed, og times kun et Folk, der kiærlig mindes sine Fædre, ærer dem i Livet og takker dem i Graven, alt efter som vi veed, det er det første Bud med Forjættelse: ær din Fader og din Moder, at det kan gaae dig vel, og du maa længe leve i Landet, Gud gav dine Fædre!

Naarformhelt vi da undervises om, * at der er intet Folk i Verden, hvem denne Lykke og Betsignelse blev fuldligere til Deel, end Folket som vi kalde vore Fædre, da maa vi allerede deraf strax formode, at det Danske Folk fra Arids-Tid har med besynderlig Hengivenhed hængt fast ved sine Fædres Land, og æret deres Jhu-kommelse. At nu heller ikke den Formodning skuffer, det lære vi fornemmelig af Bogen, som her, paa Nye fordanstet, begynder at udgaae: af Særos Bog om Dannemarks Konger og Helte i Jordums-Tid; thi det er ikke dermed nok, at Særo giver de ældgamle Danske det Vidnesbyrd, at Intet laae dem mere paa Hjerte, end Forplantelsen af glæve Fædres Navn og priselige Estermæle, ei heller var et saadant Vidnesbyrd aldeles umistænkeligt; men i hans Bog gaaer Syn for Sagn, denfund vi finde der en mageles Samling af Fortællinger, hvis høie Ælde er upaatvilelig for alle Kyndige, ret som en Oldings, der ei blot har sneehvidt Haar og rynket Pande, men en Skat af Minder fra de længst henfarne Dage, som øiensynlig, naar han kommer dem ihu, opløder den bleguede Kind, og opløber det dødsige Die! Vist nok er den Samling ikke stor, naar vi vil regne efter Længden af det Tidrum den tilhører, men forunderlig stor maa vi dog kalde den i Sammenligning med, hvad andre Folkesærd, selv vore norske Frænder, veed at fortælle om deres Forsædre i Hedenstæbets Tid; og naar vi betænke de mange Ansæt for den mundtlige Fortælling, under Tidernes Løb og besynderlige Vendinger, da maa det høilig forundre og inderlig glæde os, at dog Saameget har stridt sig frem igiennem Tidens Strøm, der ellers bortfylder Ord og Sagn som Folkenes Slægter, og udfletter Oldtidens Marker, ligesaa-

vel paa Folkens Tunge, som paa hine Klipper, hvis underlige Minder-Tegn og Runer Kong Valdemar den Store omsonst lod efterspore! Ja, med glad Forundring maa vi see, hvor mangt og dyrebart et Folke-Sagn fra Danmark's gamle Dage, der dog vedligeholdt sig, fornemmelig i Niim og Viser, indtil Tiden kom, da Fædrenelandet med Christendom havde annammet Forstand paa Skrift og boglig Kunst, ja avlet og opfofret Mænd, som hin Kong Valdemar den Store, og Biskop Arel eller Absalon, hans Hjertens-Ven og Heire-Haand, og Saxo Grammaticus, den samme Biskops i sin Tid magelos boglærde og skriftflege Yndling!

Vel synes det, som vi maatte ønske, at Saxo, istedenfor at skrive Alt paa det fremmede latinske Sprog, havde optegnet de gamle Sagn, og Viserne især, paa Moders-Maalet, thi ligesom det er høist rimeligt, at han kan ikke sjelden have taget Feil af Meningen, saaledes er det ganske vist, at Meget staaer utydeligt paa det fremmede Sprog, som paa vort eget vilde været soleklart, og endelig havde det jo været en inderlig Glæde for Dannemænd, at høre paa Moders-Maalet en levende Røst fra de ældgamle, herlige Fædre!

Desaarsag at gaae strængt i Rette med den høierverdige Dannemand, som med saadan Flid og Fremgang har frelst saa mange Sneve af vore hypperste Oldefædres Navn og Idrætter fra at nedsynke i Forglemmelse, det vilde imidlertid være høist udansk og ufømmeligt, thi det var at give ham Skam til Takke for det dyrebare Mindes-Mærke, han, til Danmark's udødelige Pries og Ære, opreiste paa Skjold-Ungers Grav-Høi. Dog ikke det alene, men naar vi ret betænke Saxos Vilkaar, og Tidernes Leilighed, og

